

Stirnea

FONDAT ÎN ANUL 1931 ARAD

NR. 31
(89)
4 PAG.
30 LEI

SĂPTĂMÎNAL DE INFORMAȚII ȘI OPINII DEMOCRATICE ■ ARAD ■ ANUL III 7-13 AUGUST 1993

S.C. ARIS ÎN FAȚA DEZASTRULUI

Greutățile cu care se confruntă S.C. ARIS S.A. nu sînt de dată recentă. După Revoluție, în urma unei mișcări a muncitorilor, a fost schimbată conducerea, fapt care a stat la baza prăbușirii ulterioare a firmei. Rezultatele slabe, datorită proastei conduceri, coroborate cu factori externi: prăbușirea pieței sovietice, embargourile la care s-a asociat România precum și plata unor credite cu dobînzuri uriașe, făcute pentru finanțarea unor investiții sistate pe diferite motive, a dus firma, odinioară mîndria constructorilor de mașini uelne din România, pe marginea prăpastiei. Schimbarea conducerii tehnice, cu puțin timp în urmă, nu a rezolvat prea multe. ARIS a apărut pe lista celor 30 de firme practic falimentare, aflate sub supraveghere guvernamentală.

La sfîrșitul săptămîinei trecute, administrația a anunțat că vor fi "puși pe liber" aproximativ trei sferturi din cei 2300 angajați care au rezistat pînă acum valului de reduceri. Scandalul a demarat, primele victime fiind liderii de sindicat, care și-au dat demisia. Cele două sindicate, Liber și Solidaritatea, au creat un comitet comun de acțiune, înaintînd un protest administrației. Li s-a promis că orice măsură va fi sistată, pînă la venirea Comisiei de supraveghere de la București. În urma unor "mișcări" interne, o mare parte (se vorbește de 60% din membri) au părăsit spontan Solidaritatea pentru a se alinia Sindicatului Liber.

Miercuri, e revenit de la București Comisia de supraveghere, care s-a întîlnit cu consiliul de administrație într-o ședință la care au participat și reprezentanții a celor două sindicate. Tot miercuri, au sosit la Arad și domnii Gheorghe Ghimeș, președinte, și Mircea Popa, șeful Comisiei Conflicte de Muncă din cadrul Federației Independente a lucrătorilor din metal "Henri Coandă", la care este afiliat Sindicatul Liber. Aceștia au luat cunoștință de situație, s-au întîlnit cu liderii Sindicatului Liber și au întocmit un plan de acțiune pe care l-au supus aprobării reprezentanților sindicalistilor. În esență se propune, pînă la rezolvarea situației, ocuparea fabricii, sau pichetarea, cu respectarea strictă a legalității luptei sindicale. Administrației și Comisiei de supraveghere trebuie să li se pună următoarele probleme: compensarea fabricii pentru banii pierduți ca urmare a unor factori externi de Aris (embargouri, dobînzuri, etc), capitalizarea fabricii de către proprietar (F.P.S.) și acordarea de consulting. Problemele strict tehnice de conducere, nu sînt ale sindicatului, pentru că a trecut vremea C.O.M-urilor, cum s-a exprimat domnul Popa. Va fi pichetată fabrica, pînă cînd administrația și Comisia își vor intra în atribuțiuni și vor propune soluții acceptabile. Pentru luptă este nevoie de organizare și disciplină, în stricta respectare a legalității.

Reprezentanții prezenți la ședința administrației și Comisiei s-au întors cu propunerile administrației (membrii asistînd, fără a propune ceva concret): se mențin la lucru 700 de oameni, care termină lucrările în curs, plătite în avans, se închide fabrica

sau se mențin 700 de oameni, care după șase luni vor fi înlocuiți cu alți 700. Nici una din propuneri nu a fost considerată acceptabilă. Cei doi din conducerea Federației au explicat mecanismul intoxicării la care sînt supuși angajații de către administrație, apoi au reușit să-și facă acceptat planul de acțiune stabilit. S-a insistat pe faptul că în actualele condiții, cu greva minerilor, ceferiștilor și cu convulsii sociale în mai multe puncte din țară, acțiunea sindicală de la ARIS are sorți de izbîndă alina timp cît se acționează organizat și se respectă legalitatea. "Stăpînirea nu are interesul să se răspîndescă microbul acesta, al pichetării", a afirmat domnul Popa.

Evenimentele de la Aris sînt în plină desfășurare. A fost anunțată și o conferință de presă a Sindicatului Liber, la care vor fi expuse planurile de acțiune și punctele de vedere ale sindicatului. Vom reveni.

SORINTROCAN

ROMAVIA!

UN ZBOR IUTE,
EFICIENT,
IEFTIN!

ARAD

Bulevardul Revoluției nr. 9
telefon 11978

În fiecare luni și joi puteți călători cu ROMAVIA, de la Arad la București

Plecarea din București (Aeroport Internațional Otopeni) la ora 6.00, aterizarea la Arad la ora 7.15.

Dezolare din Arad la ora 14.00, aterizarea la București (Aeroport Internațional Otopeni) la ora 15.15.

Călătoriți cu ROMAVIA, economisiți bani!

Prețurile sînt: 10.500 lei / cursă, iar dus întors 19.000 lei.

Alegeți ROMAVIA! Mai ieftin decît TAROM - ul!

Fotografii interzise

PEDAGOGIA WALDORF ÎN ACTUALITATE (XXIV)

Vârstele copilăriei - Adolescența (14-21 ani)

Nu ne putem ocupa deocamdată de problematica extrem de complexă a pubertății propriu-zise, ci vom încerca acum să caracterizăm în linii mari întreaga perioadă dintre pubertate și majorat.

Pe la 12-13 ani asistăm la cea de-a treia naștere: de-abia acum de sub învelișul ocrotitor matern se eliberează o nouă structură de forțe, un nou corp, care e purtătorul gândirii abstracte și al sentimentelor. Iată adevăratul motiv pentru care în școlile Waldorf se face tot ce este omenește posibil pentru ca elevii aflați sub această vîrstă să fie cît mai mult cruțați de ideile abstract-intelectualiste care în cultura și civilizația actuală îi asaltează din toate părțile. Copilul nu are încă organul necesar pentru a înțelege aceste idei. Deja în anul 1907 Rudolf Steiner scria: "De-abia odată cu pubertatea a venit momentul cînd omul e matur pentru a-și forma o judecată și păreri proprii. Nu-i putem face un rău mai mare unui om decît să-i trezim prea devreme judecata proprie. Poți judeca tu însuși numai după ce ai adunat mai întîi în tine materialul necesar ca să compari și să judeci (...). Ca să poți gândi în mod matur, trebuie să-ți fi însușit mai întîi respectul față de ceea ce au gândit alții. Nu există gândire sănătoasă decît dacă a fost precedată de o credință necondiționată într-o autoritate, bazată pe un sentiment sănătos al adevărului. Dacă s-ar da curs acestui principiu educativ, n-am fi nevoiți să vedem cum mulți tineri își închipuie că sînt maturi să judece, lipsindu-se astfel de posibilitatea de a lăsa ca viața să acționeze asupra lor într-un mod plin și nestînjent de prejudecăți." (*Educarea copilului*). Aici putem desprinde printre rînduri și esențialul despre perioada imediat următoare: adolescența. Dacă a fost ferit pînă spre 12-13 ani de intelectualism, tînrul poate să-și dezvolte de acum înainte în mod firesc facultatea unei gândiri proprii și interese autentice legate de cunoaștere.

În mod surprinzător pentru unii, facultatea cunoașterii este strîns legată cu forțele de sentiment; nu degeaba cercetarea spiritual-științifică vorbește de unul și același corp, care le cuprinde pe amîndouă. Facultății trupești de a se reproduce li corespunde la nivel sufleteș facultatea de a-și forma reprezentări, de a oglindi lumea în interior, adică de a viețui și înțelege ceea ce trăiește în lume. Atracția pentru sexul opus este doar expresia limitată a unei puteri de a iubi mult mai cuprinzătoare, care, dacă se dezvoltă în mod sănătos, se va manifesta drept interes profund față de tot ce există. "Acolo unde acest interes lipsește, deoarece instinctele fizice ies în prim-plan, avem de-a face cu o dezvoltare sufletească insuficientă, chircită". (*Educarea înspre libertate*).

Slăbind treptat frînurile autorității, care devin din ce în ce mai puțin necesare, educatorul își stă acum alături tînrului, ajutîndu-l să-și formeze un orizont larg, idealuri morale, principii sănătoase - o zestre de neprețuit pentru cel ce pomenește în lupta vieții. Am mai spus că de abia acum personalitatea profesorului, cunoștințele sale, modul său de a gândi își intră plin în drepturi. Dacă are în el fiorul sacru al iubirii de oameni și de adevăr, știind să-l transmită elevilor, el li va feri în cea mai largă măsură de crizele adolescenței - legate în general de o canalizare unilaterală, înspre sexualitatea excesivă, a puterii de a iubi și-i va ajuta să găsească drumul spre adevărată activitatea creatoare și adevărată împlinire în viață.

(Va urma)

Prof. DIANA SĂLĂJANU

VEZI CĂ SE POATE

Valorificarea creatoare a moștenirii trecutului.

Bancul politic... veșnic tînr.

Speranța că odată și odată vom scapa de Dictator, a fost păstrată mereu trează în sufletul nostru. Cei mulți și necîștiți doreau să scape de comunism odată cu Ceaușescu. Nutreau speranțe să-l vadă răsturnat (doar pe el), apropiați lui, aceia ce niciodată nu se ajungeau altfel. Bunăoară gen. Stănculescu n-a făcut parte din completul de judecată? A dorit și dl. Iliescu, deși Ceaușescu l-a ridicat sus, sus de tot. Întresant că i-au dorit moartea toți cei datoru totul, salariu, funcție, deplasări în străinătate, pensii și toate avantajele pămîntului. Nerecunoșcîtorii, aceia ce ocupau abuziv locuințele furate de Ceaușescu prin naționalizare. Toți doreau să scape de Ceaușescu.

În urma cu cinci ani. Afară căldură mare, la o bere Mitică și Nae discută.

-Mitică, îți amintești de John Kennedy?

-Da dom le. Ai lui l-au omorît.

-Mitică, îți amintești de Aldo Moro?

-Da dom le. Păcat, și pe acesta l-au omorît cei din Brigăzile Roșii

-Mitică, ai citit în ziar despre Indira Gandhi? Cum s-a dus și asta.

-Da dom le. Am aflat. Păcat că de-ai lor a omorît-o.

-Hai noroc Mitică! Închină cu halba Nae. Să ne ajute Dumnezeu. Vezi că se poate!

După cinci ani. Afară căldură mare, Nae și Mitică la o bere.

-Mitică, ai auzit la Matinal cum Clinton l-a suspendat pe Șeful Biroului Federal de Investigații? N-a contat c-a fost ales pe zece ani. Acum nu mai e.

-Am auzit. Dar ce oameni or fi și americani dacă, doar că a folosit în interes personal bunurile FBI-ului? O fi trimis omul nevasta la serviciu cu mașina Biroului. Dacă la ei pentru ast? Atunci la noi ce ar fi? Dacă stau și mă gîndesc bine...

-Dar la italieni, acolo unde pușcăriile sînt pline de demnitari ce s-au jucat cu ochiul dracului?

-Hai noroc Mitică. Să mai ciocnim o halbă. Să ne ajute Dumnezeu. Vezi că se poate!

NAE de MEDICIS

STATUL DE DREPT

● Conferință de presă la P.N.L. ●

În această lună, tradiționala conferință de presă organizată de P.N.L. i-a avut ca gazde, alături de președintele organizației județene, dl. Ion Ciulică, pe domniile avocați Titus Gheorghioff (vicepreședinte), Ștefan Popa (vicepreședinte), Valentin Neamțu (secretar) și Silviu Rațiu (șef de departament, responsabil cu imaginea partidului). Tema discuțiilor s-a axat pe probleme legate de existența statului de drept, în general, cu aplicații la situația din România.

În deschiderea discuțiilor, domnul Gheorghioff a vorbit despre existența celor trei puteri în stat și despre condiția de independență a lor, ca o condiție a existenței statului de drept. Garanta libertății este puterea judecătorească, care trebuie să fie subordonată doar propriei conștiințe a judecătorilor și legii. S-a vorbit despre condiția magistratului și despre carențele legislativului, care nu a promulgat încă legile magistraturii.

Domnul Silviu Rațiu s-a referit, la începutul cuvîntării sale, la importanța instituției parlamentare în statul de drept, accentuînd faptul că pentru condițiile specifice ale României, forma de Parlament bicameral este cea optimă. Este necesar, în opinia domnului Rațiu, ca actuala activitate a legislativului să capete valențe noi. În relația dintre legislativ și executiv, fiecare caută să dea celuilalt lovitură decisivă. Nu există o colaborare între Parlament și Guvern. Parlamentul dă dovadă de lipsă de reacție, ceea ce afectează deseori imaginea României.

Domnul Valentin Neamțu a "atacat" probleme ale administrației. Statul este "un rău necesar, pe care trebuie să-l facem cît mai puțin rău și de aceea, cît mai puțin necesar". Sînt necesare o descentralizare și autonomie reală, care pot fi realizate printr-un sistem de taxe și impozite adecvat.

Domnul Ștefan Popa a accentuat rolul doctrinei liberale și al Partidului Național Liberal prin prisma istorică în edificarea statului de drept în România. Domnul Popa a subliniat că nu se poate vorbi de un stat de drept sînta timp cît în problemele privind corupția, sînt anchetați nu cei vinovați, ci aceia care scot la lumină cazuri de corupție. P.N.L., în viziunea domnului Popa, a fost partidul care a avut cel mai mare merit în edificarea statului de drept în România, scoțînd țara din Orient. Toate acestea se împlinesc, bineînțeles, cu mulți ani în urmă. Astăzi, P.N.L. are avantajul de a continua politica liberală, preluînd tradiția istorică a vechiului partid. Partidul are o echipă de oameni de valoare, pregătiți să preia sarcina guvernării.

Întrebat de opinia partidului în privința grevei minerilor, domnul Ion Ciulică a spus: "noi am fost întotdeauna împotriva

acestor greve. Conform unei hotărîri a Guvernului, contractul colectiv de muncă trebuia negociat pînă la sfîrșitul lui aprilie. A discuta acum asemenea probleme salariale de pe poziții de forță reprezintă un șantaj".

Privitor la campania pentru un referendum privind reintroducerea pedepsei cu moartea, părerea organizației județene P.N.L. Arad este că acesta nu este de dorit. Toți cei prezenți au prezentat o serie întregă de justificări, cu toate că la întrebarea care se referea la cîți dintre cei acuzați de genocid în procesele din 1990 și condamnați la închisoare pe viață sau la mulți ani de pușcărie, se mai află în spatele gratiilor, domnul Rațiu a răspuns: "aproape niciunul!". S-a vorbit despre necesitatea înăspzirii regimului penitenciar, despre respectarea legilor, despre anacronismul pedepsei cu moartea.

Despre unificarea mișcării liberale, s-a spus că P.N.L.-Arad se menține pe principiile adoptate de Congresul de la Brașov, fiind dispus la orice negociere, mai puțin titulatura partidului, care prin prisma istorică trebuie să rămîină P.N.L. La Arad, P.L. 1993 e slab reprezentat (3 membri), dintre care unul se pare că va reveni la partidul-mamă (este vorba despre viceprimarul Cristian Sorin Ilea). Acesta a fost etichetat drept "un om serios, de caracter, care poate pune interesele majore înaintea celor personale" (Ion Ciulică).

Organizatoric, P.N.L. rămîne cel mai bine reprezentat partid în teritoriu. Pentru a îmbunătăți imaginea partidului și a ieși în fața alegătorilor, s-au gîndit o serie de acțiuni, cum ar fi propaganda la sate, acțiuni de sponsorizare (cum a fost suta de mii de lei oferită clubului UTA pentru promovarea echipei de fotbal pe prima scenă fotbalistică a țării), realizarea unui cerc de discuții la nivelul partidului (care de cîteva luni este o gazdă mai mult decît primitoare pentru ziaristi). Pentru unificare, se speră că se vor depăși orgoliile personale ale cîtorva indivizi pentru binele partidului.

SORINTROCANU

IRIS NON-STOP
S.C. AG BOGDAN SRL
STR. BOLINTINEANU, COLI
CU NALBU MANIU
Vinde la prețuri avantajoase:
-alimente
-dăcuși
-băuturi alcoolice
-chocolate
-cafea etc.

COMUNICAT

al CONSILIULUI JUDEȚEAN ARAD

Pentru descongestionarea punctelor de frontieră Nădlac și Vîrșand, în cursul lunii august, în zilele de vineri, sîmbătă, duminică și luni, între orele 8-19, funcționează punctul de frontieră Turnu-județul Arad, pentru trafic de persoane cu autoturisme și microbuze.

Cei ce se deplasează spre și dinspre Ungaria, pot folosi acest nou punct de frontieră, unde timpul de așteptare este considerabil mai redus.

Trecerile se vor efectua cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

S.C. **REKORD SRL**

B-dul REVOLUTIEI nr.95

Vă oferă NON STOP următoarele produse

alimentare:

-măzeturile (COMTIM)

-pline de calitate superioară

-un larg sortiment de dulciuri

-șgări, băuturi alcoolice, răcoritoare

-produse cosmetice.

Vă așteptăm la orice oră din zi și din noapte.

La 80 de ani

GLORIA ARAD, CLUB SPORTIV DE REFERINȚĂ ISTORICĂ (II)

Cu toată întreruperea competițională din perioada războiului și a frământărilor naționale care au urmat (1914-1919) numărul membrilor "GLORIEI" a crescut după înființare (1913) de la 58 la 337, în ziua de 16 mai 1920, când în sala mare a primăriei orașului a avut loc ședința extraordinară de reorganizare a "Clubului sportiv român GLORIA-ARAD" în prezența invitaților de la Clubul Universitar "ARDELEANA"-CLUJ.

În urma acestei adunări generale, au mai rămas trei documente: raportul de activitate de la înființare până la data de mai sus, statutele de funcționare cu cele 53 de articole și procesul-verbal. La 20 mai 1920, ziarul "ROMANUL" publica o sinteză a celor trei documente, pagină pe care o expunem alăturat.

Noul comitet ales cuprinde personalități de primă mărime din viața culturală și social-politică a orașului. Astfel, "prezident" este ales Dr. GEORGE CRISAN, vice-prezidenți LAZAR NICHİ și SAVA SEVICIU, secretar REMUS MOLDOVAN, iar între membri cu alte atribuții îi regăsim pe Dr. EUGEN CRASNIC, LAURENȚIU LUCA, ing. R. CĂRPINȘEAN, Dr. CORNEL LUȚAI, TRAIAN MAGER, GEORGE VOȘTINAR, Dr. IOAN ROBU, AUREL DEMIAN, Dr. IUSTIN MARIȘEU, ROMUL VELICIU, col. ALEXANDRU VLAD, iar ca "patroni" pe VASILE GOLDIȘ, ȘTEFAN CICIO-POP și IOAN SUCIU.

Din statut am reținut, între altele, scopul clubului: "cultivarea sporturilor de tot soiul ca: gimnastica, atletica ușoară și grea, înotul, fotbalul, tenis, excursiuni, vizit, scrimă și pentru doamne gimnastică suedeză și lawn-tennis..." Din raport și din discuții reieșea că "dorința noastră cea mai mare (este e.n.) de a ajunge în proprietatea unui teren sportiv (...), iar cu sprijinul autorităților în cel mai scurt timp se va îndeplini..." S-a îndeplinit abia în 1923, când "comunitatea și primăria" au pus la dispoziția clubului ceea ce va fi cunoscut sub numele de "ARENA GLORIA" (cf. Cartea fundală).

Despre activitatea competițională propriu-zisă, începând cu structura campionatului (district, ligă, pe provincie și național), loturile care s-au perindat, antrenori, meciuri, rezultate, etc. în perioada interbelică (1920-1940), s-au angajat că vor scrie cîțiva din veteranii clubului cu ocazia simpozionului și expoziției care vor fi organizate la 24 august a.e.

Cu toate acestea voi menționa, sintetic, cîteva repere de vîrf: în anii 1923, 1928, 1929, 1930 și 1931. "GLORIA" cîștiga campionatul districtual al Aradului; echipa atinge momentul de vîrf în perioada 1928-1929, cînd antrenor era Dr. ing. VIRGIL ECONOMU, iar drept urmare, în 1930 este cîștigată finala Ardealului, prin învingerea "Universității" Cluj, cu 4-2, ceea ce va face ca GLORIA să joace în finala Cupei României cu "Juventus" București, în fața căreia pierde cu 3-0. Alte meciuri de referință sînt în 1937, în care "GLORIA" învinge "Venus" cu 6-0 și în 1938, cînd dispune de "Mica" Brad cu 3-1 și de "Ripensia" Timișoara cu 4-1.

În timpul războiului activitatea competițională națională a fost întreruptă, reluîndu-se în anul 1945 -toamna- pînă în anul 1948 cînd a fost interzisă titulatura de "GLORIA" și asociația marginalizată sub acuzația de "naționalism", iar vechii conducători excluși așa cum a fost cazul lui GHEORGHE BOZGAN, CORIOAN LUPȘA, ing. TRIPA, LIVIU TOMI ș.a.

De acum vom auzi de "PROGRESUL I.C.A.", echipa sindicală, activînd în divizia C și districtul regiunii Banat în care "tradiția glorioasă" va fi păstrată prin prezența în echipă sau în conducerea tehnică a unor "veterani" ca PAVEL PINTEA, VASILE MIHU, CONSTANTIN BUDIU, PAVEL BOARIU, IZVELCUȚA, IBERINDEA, VALER VARTOLEOMEU, GHEORGHE PĂSCULESCU, VASILE TUDOR, IONICĂ MOȚ, POMPEI SIBOTEANU, DINU CĂLINESCU, ȘTEFAN DOBRA ca antrenor, plus prezența dinamică a lui VASILE CĂBULEA.

În anul 1968 a fost redobîndită titulatura

STAGIUNEA 1992-1993 LA FILARMONICĂ

Continuăm cu MUZICA ROMANTICĂ ce a putut fi ascultată în sala mare a Palatului Cultural.

Muzica lui FRANZ SCHUBERT a fost reprezentată de Simfonia a III-a dirijată de ERVIN ACEL, a IV-a cu HORST GEHANN la pupitru, a V-a cu CL. MARTIGNON, a VI-a și a VIII-a cu DORIN FRANDEȘ. Am mai putut asculta și VARIATIUNILE PENTRU FLAUT în recitalul lui MATHIAS IRTEL VON BRENNENDORF.

Apelul la ROBERT SCHUMANN l-a făcut CRISTIANG. NEAGU cu SIMFONIA A III-A, iar ERVIN CZUCZU cu CONCERTUL PENTRU VIOLONCEL, avîndu-l la pupitru pe același dirijor. Lieduri ale marelui romantic au fost cîntate de BIANCA MANOLEANU în recitalul său.

Am avut și o integrală (pe parcursul stagiunii și nu în ordine) a simfoniilor lui JOHANNES BRAHMS. Simfonia I cu H.KAPFER, care a făcut să răsunе și cunoscutele VARIATIUNI PE O TEMĂ DE HADYN, SIMFONIA A II-A cu M. NICOLAI, cea de-a III-a cu CAMIL MUREȘEN, a IV-a cu D. FRANDEȘ.

CONCERTUL PENTRU VIOARĂ, VIOLONCEL ȘI ORCHESTRĂ i-a avut protagoniști pe I.H.FOSTER și Al. MOROȘANU, dirijor fiind H.KAPFER, program cîntat apoi și în Austria. CONCERTUL PENTRU VIOARĂ l-am auzit în două variante interpretative: a DORINEI MANGRA cu dirijorul MIHĂIEȘCU și a NINEI BOESEN cu D. FRANDEȘ la pupitru. Un moment deosebit a fost creat de VALENTIN GHEORGHIU în CONCERTUL NR. 1 PENTRU PIAN, iar BIANCA MANOLEANU cu liederuri ale aceluiași BRHAMS. Dar să nu uităm UVERTURA ACADEMICĂ în versiunea lui CR. G. NEAGU.

GIOACCHINO ROSSINI a fost în continuare în atenția muzicienilor arădeni. Remarcabilă a fost prezentarea în concert a operei BĂRBIERUL DIN SEVILLA sub direcția lui DORIN FRANDEȘ, cu soliștii: PETRE GHILEA, IOAN TIBREA, LUCIA PAPA, MUGUR CURELARU, MARIUS CHIOREANU, ANA OROS și CRISTIAN RUDIC. Uvertura aceluiași opere a mai fost odată interpretată de FORMASIERI, care a mai programat alte trei uverturi rossiniene: WILHELM TELL, CENUȘĂREASA și BURGHEZUL GENTILOM, cîntate de filarmoniștii noștri și în patria compozitorului. Ultima dintre ele a mai fost repetată de un italian, CLAUDIO MARTIGNON. Un eveniment a fost și prezentarea de către D. FRANDEȘ și DORU ȘERBAN a lucrării SABAT MATER cu SANDA ȘANDRU, STELIANA CALOȘ, NIC. BRATU și POMPEI HARĂȘTEANU ca soliști și a transcripției CVARTETULUI NR. 4 de formația compusă din C. TĂLMACIU, DAN CHIȘ, SANDU MOLDOVAN și M. DOGARU.

În numărul trecut am omis să consemnăm concertul BEETHOVEN în care VINCIUS MOROIANU ne-a prezentat CONCERTUL NR. 4 PENTRU PIAN, iar FREDERIC RABEMANAJARA ne-a tălmăcit SIMFONIA A VI-A PASTORALA.

HUGO HAUPTMANN

FANI S.F. ARĂDENII

Vremea renașterii S.F.-ului în Arad a sosit!

E timpul ca "istoricul" cenaciu "ALPHAVILLE" să se reînălțeze. Haideți să ne întîlnim în data de 17 august la sediul revistei "ȘTIREA".
CONSTANTIN JURCUȚU

ARTERM RA, str. Ineuului nr. 4-6 anunță licitație în data de 19.08.1993 ora 10,00 pentru diferite materiale. Listele se pot consulta la sediul regiei.

S.C. GETON CRUX SRL COMERȚ GENERAL

Str. Lucian Blaga nr. 2-4, tel./fax 0966/17643

Vă oferă din producție internă și import prin

Magazinul Universal

ARADUL

INCĂLȚĂMINTE
CONFECȚII FEMEL
BĂRBAȚI, COPII
JUCĂRI
PAPETĂRIE

ELECTROCASNICE
MOULINEX
ZASS
BOSCH

COMPUTERE
CONSUMABILE
RADIOCASETOFOANE
VIDEOCASETOFOANE
TV COLOR

MAGAZINUL UNIVERSAL ARADUL VINDE UN VAST SORTIMENT DE:
STOFE ȘI ȚESĂTURI
COVOARE ȘI MOCHETE
MERCERIE ȘI MAROCHINĂRIE

Numărul costă 50 lei (1 ser.)

ANUL IX.

ARAD, Marți 18 Mai 1920

Nr 103

ROMANUL

de "GLORIA" cu ocazia jubileului, cînd a fost organizat un meci de oldboys între "GLORIA" ARAD și "RIPENSIA" TIMIȘOARA, cu participarea următoare: ALBU, BARBU II, BOȘNEAC, VOLINTIR, LUPAȘ, NETEDA, MĂRIENUȚ, WEICHEL, IGNA, TUDOR, PINTEA, SIBOTEANU, DOBRA, ROHAN, BOTĂU, DRECIN, BRAUN (antrenor), BOZGAN (selecționer). Din lotul Gloriei mari au lipsit atunci, fiind indisponibili (bolnavi, decedați): ȘICLOVAN, BARBU I, HUSTIG, HENEGAR, MUNTEANU, MLADIN, CODREAN, MERCEA, CABA, NICOLA,

BODI, LINGURAR, FAUR, DUMA și încă alții... În același an a fost reamenajată "Arena Gloria", iar asociația va fi întărită cu puternicele echipe divizionare de volei și handbal.

Actualmente echipa de fotbal funcționează în divizia C, iar după șase ani de peregrinări datorate unei măsurii abuzive- asociația a fost repusă în drepturi, revenind la sediul ei istoric de la "Arena Gloria".

Actuala sărbătorire - 80 de ani- mă duce cu gîndul la centenarul din anul 2013... așadar, la mulți ani GLORIA ARAD!

Muzeograf GHEORGHE SĂBĂU

centenare

- În 1893 s-a înființat Societatea anonimă minieră și siderurgică din Călan, construită pe locul fostei întreprinderi S.A. de mine și furnale din Brașov.
- S-au înființat la Galați Uzinele de construcții și turnătorie de fier și bronz, aparținînd lui G. Fernic.
- Statul român a cumpărat de la societatea austriacă D.D.S.G. Șantierul naval de la Turnu Severin.

AFACERI CU SENTIMENTE

Anunțurile din ziare prin care o persoană dorește să-și găsească un partener nu reprezintă un procedeu nou, și faptul în sine nu poate fi considerat un rău. Și în cotidianul *Adevărul*-Arad poți citi: "Doamnă austriacă, vârsta de 58 de ani, om de afaceri, bine situat, caută parteneră de 40-50 de ani, eventual căsătorie-tel.11724".

Cu aceste rînduri - pentru publicarea cărora cheltuiesti vreo 2-3000 de lei năpîrliți-trezești zeci de speranțe în sufletul unor femei, cu un bagaj mai mare sau mai mic de specuri sentimentale, la care se pot adăuga cele financiare. Cum visul unora este acela de a ajunge în Vest, la adăpost de sîcietatea noastră sîrăcie, succesul unui asemenea demers este garantat.

O ardeancă a luat legătura cu aspirantul la căsătorie, care, jucînd tare, a invitat-o acasă. Imediat după sosirea d-nei, gazda a propus: "-Să ne tutuim!" După prezentările de rigoare, cînd dl. s-a prezentat doar cu prenumele (Eugen), acuzînd căldura mare și-a dezbrăcat cămașa și pantalonii, culcîndu-se pe pat, cu brațele sub cap: "Te ascult!" D-na cam șocată, s-a așezat pe un scaun și a început în stilul ei: "-Am un viciu"! Dl. a căscat ochii. "-Vreau să fumez", a zis dînsa. Cu toate că și-a manifestat nemulțumirea, dînsul a aprobat. Cum discuția nu se prea lega, doamna, care privi cu o silă reținută la cele două pahare murdare și două sticle cu etichete italienești de pe masă, se încumetă să deschidă discuția astfel: "Unde-i, domnule, cafeaua promisă?". El s-a ridicat să-și satisfacă dorința.

Culcîndu-se din nou, dl. o invită pe musafiră să se așeze lângă el, dar fără succes. "-Îți plac filmele porno?" "-Nu!" "-Nici sexi?" "-Nici!", răspunse dînsa prompt. Totuși dl. proiectează o casetă cu un saxofonist acompaniat de unul cu orgă portativă. Apar pe ecran și patru femei, se produce o învîlmășală, din care d-na nu pricepe nimic. "-Nu recunoști pe nimeni?" "-Nu" "-Saxofonistul sînt eu!"

După un nou refuz al d-nei de a se așeza pe pat, dl. mai încercă: "-Cu foarte multă vreme în urmă am fixat cu privirea o femeie într-un firos și cu urmat 27 de ani de căsătorie". "-Bateți peaua!", zice d-na căreia începe să-i sară jandăra. "-Ce crezi că româncele nu au altceva de făcut decît să-și ridice poalele-n cap în fața celor cu șilingi și mărci?" Împăciuitor, dl. a început să-și facă autobiografia. Fiu al unei basarabence și al unui austriac, a emigrat la vârsta de 19 ani...etc.

Se pare că nu merge și dl. recurge la artileria grea. Recent a remarcat că are sînge în scaun. Nu mai e mult... și dă de înțeles că de pe urma lui rămîne ceva.

Telefonul a sunat între timp de vreo 6-7 ori. Dl. a răspuns unor noi solicitante. Pe masă se vede un bilet din care reieșea că la ora 18 va avea o nouă vizită. Mai erau 5 minute. D-na se ridică, el insistă să mai rămînă, apoi propune o nouă întîlnire. S-au scurs trei ore fără nici un rezultat concret, dar omul nostru de afaceri, are timp berechet. Ca la Viena sau ca la noi?

HUGO HAUPTMANN

Analiză politică

"Problema națională a fost pe deplin rezolvată în R.S.R." - este un citat aproximativ din

U.D.M.R.

Posedă o bună organizare în teritoriu și o disciplină internă remarcabilă. Dintre

"panseurile" Preampușcatului. Gîndire adevărată la vremea respectivă, pentru că într-un stat totalitar, hipercentralizat, represiv prin esența sa, toate problemele erau "rezolvate": democrația - prin centralism democratic; egalitatea - prin egalizare, nivelare (la nivel minim); drepturile omului - prin manifestarea plenară în cadrul S.S.M.D., iar cultura - prin activitatea neobosită a Culturîștilor, în cadrul organizat al măreței "CINTĂRII a ROMÂNIEI", etc, etc.

Că situația este cu totul alta o dovedesc realitățile din statele post-totalitare (termen mai adecvat, deoarece sînt departe de a fi post-comuniste). Ieșite din "universul" lor închis și închisat, majoritatea se caracterizează prin: economii incapabile să se mențină singure în noul context concurențial, inflație, șomaj, lipsă acută de capital, structuri politice labile, generînd instabilitate, etc.

Deci acestea erau, oarecum, previzibile, înfrîntările interesnice au depășit toate prognozele. Situația pare a fi generată de o incompatibilitate principală: deschidenle pe care le presupune democrația (în problema naționalităților) și structurilor legislative, politice și instituționale actuale, pseudo-democratice, inadecvate în fapt situației reale.

Acesta este cadrul socio-politic, distorsionat, în care a luat ființă U.D.M.R.

Să încercăm să creionăm cîteva din caracteristicile acestei formațiuni. În primul rînd reunește (ca simpatizantă), practic întreaga populație maghiară din România.

toate obiectivele declarate menționăm: apărarea ființării etniei maghiare din România; promovarea limbii, învățămîntului, culturii maghiare (și a specificului său din România); racordarea la cultura maghiară în general; eliminarea și/sau preîntîmpinarea discriminărilor pe motive naționale. Important pare a fi faptul că U.D.M.R. nu este un partid politic (în sensul strict al cuvîntului), ci o grupare de factură etnică, pentru care angrenarea în lupta politică este un mijloc, nu un scop. Dar, deși dispune de un electorat limitat, însă foarte stabil (sau poate chiar din această cauză), posibilitățile de "manevră" politică îi sînt drastic limitate. Urmîndu-și obiectivele (democratice în esență) aderarea la C.D.R. a fost firescă. Cultivarea unui sistem de alianțe convenabile fiind de fapt singura modalitate eficientă de a le atinge.

Din alt punct de vedere U.D.M.R. constituie o contrapondere necesară grupărilor naționaliste de tip P.U.N.R. și P.R.M. Naționalism exacerbă, patriotard, avîndu-și sorginea în "epoca de aur..."

Există, însă, o serie de factori care subminează posibilitățile de acțiune politică ale U.D.M.R.: -Axîndu-și programul în principal pe probleme de protecție - promovare etnică, riscă să-și limiteze "spațiul" de acțiune prin sublimarea politicului în etnic. -Nedelimitarea clară și promptă față de unele acțiuni și afirmații ale unor personalități sau grupări maghiare din interior sau exterior. Acceptarea tacită a unor "puseuri" de naționalism extrem, nu pot decît să dilueze

scopurilor Uniunii. -Intrarea în "jocul" polemic cu partidele extremiste. Nesesizarea caracterului diversionist al interpelărilor acestora, răspunsul uneori fără discernămint politic la provocările lor, le-a dat prilejul să cîștige "puncte" prețioase. -Prezentarea în fața populației maghiare a propriei grupări ca "panaceu universal", ca singura forță capabilă să-i apere interesele - în baza unei omogenități aparent structurale și acționale. Legate oarecum de acestea, semnalăm și o

neomogenitate benefică, și anume Cercul Liberal. Adoptarea de către acesta a liberalismului ca suport și cadru doctrinar, mărește sensibil posibilitățile de acțiune politică. Valențele integrative ale liberalismului, garantînd, în baza libertăților individuale (evident cu concursul celorlalte forțe democratice) atingerea obiectivelor U.D.M.R., va duce probabil și la "rezolvarea" (pseudo)problemei naționale.

Prof. HOREA DREVEU

S.O.S. ESTE NECESARĂ IMPLICAREA URGENTĂ A PRIMĂRIEI ȘI A PREFECTURII LIPSESC LEGILE SĂ READUCĂ LUCRURILE LA NORMAL

- Rețeaua de termoficare și implicațiile ei. ●Blocuri construite abuziv pe terenuri aparținînd oamenilor. ●Artermul are intenții onorabile. ●Lipsa legislației, prilej de nemulțumiri și întîrzieri. ●Situațiile inumane perpetuate. ●

SCURTĂ ISTORIE. Prin anii '70, "întreprinderile de sere" Arad, pe vremea d-lui Șimîndan, obține fondurile necesare construcției unui bloc de locuințe P4. După principii că Aradul, la fel ca New-York-ul sînt amplasate pe o stîncă mărginită de ape, ocupată la refuz (din lipsă de terenuri disponibile), statul naționalizează grădini, curți, dărîmă case, ia totul cu japca. Nu despăgubire, nu schimb, argumentul fiind milițianul și pușcări. Așa s-au petrecut lucrurile și în cazul nostru, terenul pe care s-a pus ochii fiind proprietatea Bisericii Catolice, și cum alții au mai zis să trîntim un bloc, edilii au tăiat în carne vie, din curți, din grădini, etc. S-au construit astfel două blocuri, undeva prin preajma străzii Șt.O. Ioan din Grădiște. Pentru alimentarea cu utilități, normal, altă japcă, s-au efectuat săpături prin grădini, s-au betonat căi de acces, au apărut străduțe și intrări. Toate acestea pe temerile oamenilor, oameni ce n-au fost întrebați, pe dacă au protestat, n-au fost luați în seamă. În toate aceste cazuri, după furtul terenului, nimeni nu a catadicsit să facă modificările în Cartea Funciară.

SITUAȚIA ACTUALĂ. Toate țevirile de la celoașna principală spre cele două blocuri traversează un drum întortocheat, prin două proprietăți particulare. Țevile sînt corodate, au scurgeri, au inundat subsoluri, trebuind de urgență înlocuite. Pentru porțiunea ce traversează terenul, proprietatea lui PUCEA MARIA, luat cu japca în 1974, pentru care plătește în continuare impozit, proprietarul nu permite nici un fel de lucrare. Domnia sa dorește să dea o altă destinație terenului. Pentru a evita săpăturile Artermul adoptă o soluție ingenioasă, montarea țevilor la suprafață, pe suporturi metalici. Proprietarul nu cedează. S-au schimbat cuvinte grele, amenințări, mă rog tot tacîmul unui scandal sadea. - Bine, bine, dar lucrarea este de

interes public, vin în replică argumentele inginerului șef de la Arterm, dl. Mezea.

Proprietarul ține tare, argumentele celor de la termoficare și ele tari, ce-i de făcut? În mod obligatoriu legea trebuie să decidă. Care lege? Ei, aici e aici! Care lege?

În ziua cînd am fost invitat la fața locului, cu doamna Pucea n-am vorbit, nu era acasă. Au transmis vecinii în schimb hotărîrea proprietarului de a dărîma noaptea ce construiește ziua Artermul, este vorba despre suportii țevilor. Soluții ar fi, bunăoară cumpărarea terenului, închirierea terenului, redistribuire cu acordul proprietarului, etc, etc. Primăria, Prefectura trebuie să se implice, lucrarea tîrăgînează, ne prinde iarna cu lucrarea neterminată. Pînă acum se înregistrează două săptămîni întîrzieri, perioadă cu pontaj și retribuție zero pentru cei destinați să-o execute.

Cu celălalt proprietar, dl. Ciobanu Gh., prin soția dumnealui s-a ajuns la o înțelegere, lucrarea poate continua.

Interesant de știut cîte asemenea cazuri mai sînt în tot orașul. Dacă toți proprietarii de terenuri se coalizează, pretind despăgubiri, refuză accesul lucrătorilor de la Arterm, cum se vor soluționa urgențele? Logic, ambele tabere au dreptate.

În final, trebuie implicați și deputații ce i-am votat, să elaboreze legile menite să soluționeze cazurile cu furturile bunurilor de către regimul lui Ceaușescu. Situația în fapt nu se poate tolera. Deocamdată cu sînge rece se mențin și se perpetuează majoritatea vechilor nedreptăți. Ba, s-au creat și altele.

BUJOR BUDA

P.S. În numărul următor vom reveni, considerînd necesar să cunoașteți cum s-au petrecut în trecut furturile de terenuri și case. Cazul relatat mai sus necesită completări, este un caz tipic.

La 3 luni de la trecerea în neființă a lui RENATA COSTINESCU, soțul GHEORGHE COSTINESCU, copii și nepoții te regretă și te plîng etern.

ALIMENTARA INTIM

- Vinde en detail
- produse alimentare proaspete, pentru consumul zilnic;
  - ulei sticlă 1/2 - 200 lei cu schimb de sticlă;
  - zahăr - 507 lei/kg
  - griș și făină albă;
  - cafea NESS, 4 sortimente;
  - carne și preparate din carne.
- Achiziționăm sticle apă minerală 1/1 și bere 1/2. Toate produsele sînt cu adaosuri foarte mici.

Colectiv redacțional : ADRIAN IOANĂȘ (Director)
 BORIN TROCAN (Redactor șef), DELIA BRAD (Secretar de redacție)
 BUJOR BUDA, CĂTĂLIN CRISTICI, HUGO HAUPTMANN,
 DAN PĂRVULESCU (Colaboratori permanenți)
 ROMANA DĂNILĂ, NICOLAE EBERLEIN (Fotoreporter)
 Editor : S.C. ȘTIREA S.R.L. ARAD
 Bd. Revoluției nr. 71 tel / fax 20900